

СТАНОВИЩЕ



Върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството“

Автор на дисертационния труд:

Иванка Петрова Попова

докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд:

МАРКЕТИНГОВИ СТРАТЕГИИ НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА БИОПРОДУКТИ

Рецензент: доц. д-р Екатерина Димитрова Кюскиева-Арабска, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите – Пловдив, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. Администрация и управление, научна специалност: Социално управление, определена за член на научното жури със заповед № РД-16.652/21.06.2019 год. от Ректора на Аграрен университет – Пловдив

1. Актуалност на проблема

Проблемът за развитието на биологичното производство в България е един от най-дискутираните в последните години във връзка с неговия бърз растеж и стои на дневен ред точно сега, когато причините за невероятния ръст в броя на биооператорите в страната в последните години могат да бъдат изведени, а секторът – обективно оценен и анализиран, като бъдат дадени и реални насоки за бъдещо развитие. В този контекст дисертационността на въпросите за сдружаването на производителите на биопродукти е несъмнена, а конкретната насоченост към маркетинговите стратегии се явява предпоставка за висока оценка за представената дисертация.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Целта на представеното изследване е анализ на стратегическите маркетингови дейности на организациите на биопроизводителите в България и извеждане на насоки за тяхното подобряване.

Във връзка с така поставената цел са формулирани и следните седем задачи: 1) Да се анализира ролята на маркетинговата концепция в управлението на организациите на производителите; 2) Да се открие спецификата на организациите на производителите като обект на маркетингово управление; 3) Да се направи анализ на пазарната среда за производство и търговия на биопродукти и да се определят изискванията на потребителите на българския пазар към тях; 4) Да се изследва нагласата за въвеждане на маркетингов подход на управление у членуващите биооператори в организации на производителите; 5) Да се дефинират

маркетинговите дейности, изпълнявани в организациите на производителите в процеса на формулиране, изпълнение и контрол на маркетинговата стратегия; 6) Да се разработят модели на маркетингови стратегии за повишаване на пазарното присъствие на организациите на производителите; 7) Да се направи предложение за стратегическа програма за подпомагане на развитието на организациите на производителите чрез приложение на маркетинговия подход на управление в техния бизнес модел. В хода на направеното изследване поставената цел и задачи са изпълнени и е защитена тезата, че устойчиво пазарно присъствие на организациите на производители на биопродукти може да се постигне чрез приложение на маркетинговата концепция на управление.

Основният методически подход е системният, като организациите на производителите са приети за отворени системи. Основното предположение е, че маркетинговите стратегии на организациите на производителите се следват от техните членове на доброволен принцип, а те имат икономическа свобода на реализират свои стратегически маркетингови дейности за изграждане на конкурентни предимства и като самостоятелни играчи, и като част от бизнес организация на производителите. Използвани са методите на системен, ситуационен и диагностичен анализ, които гарантират успеха на проведеното изследване, чийто период обхваща десет години – 2006-2016 г. Източниците на информация са адекватни, а анализите и обобщенията са поставени на солидна научна основа и отлично обосновани.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд следва класическата структура: увод, три глави и заключение, използвана литература и три приложения. Изследването е онагледено с 38 фигури и 23 таблици, които са изведени в отделни списъци. Налице е и описание на използваните съкращения. Представянето на резултатите е последователно, в логическа свързаност, а направените изводи са подкрепени от богат фактологичен материал.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература

Списъкът с ползвана литература включва 140 заглавия, от които 40% на чужд език. Докторантката показва умения за работа със специализираната литература и обработка и анализ на големи обеми от първични данни, правене на изводи и обобщения.

5. Приноси на дисертационния труд

Приемам посочените в автореферата приноси за достоверни и лично дело на докторантката. Бих си позволила да ги обобщя, допълня и разделя в следните две категории:

Научни приноси

- Дефинирана е ролята на маркетинговата концепция в организациите на производителите и е изяснена същността на стратегическото маркетингово управление на организациите на производители на биопродукти.

- Открито е спецификата на организациите на биопроизводители като обект на маркетингово управление и е разработена концептуална рамка за оценка на маркетинговите стратегии на организациите на биопроизводителите.

- Направен е анализ на пазарната среда за производство и търговия на биопродукти в България и са изследвани нагласите на биопроизводителите за приложение на маркетинговия подход на управление.

- Дефинирани са маркетинговите дейности и е извършен анализ и оценка на маркетинговите стратегии на организациите на биопроизводители в България.

Научно-приложни приноси

- Формулирани са препоръки за подобряване на маркетинговото управление на организациите на биопроизводители.

- Разработени са модели на маркетингови стратегии за повишаване на пазарното присъствие на организациите на производителите.

- Направено е предложение за стратегическа програма за подпомагане на развитието на организациите на производителите чрез приложение на маркетинговия подход на управление в техния бизнес модел.

6. Критични бележки и въпроси

Към всеки един труд от подобно естество биха могли да бъдат повдигнати редица бележки и въпроси, тъй като едно изследване с такъв обем крие в себе си рисковете някои важни въпроси да останат недоизказани и/или неразбрани поради ограничения в обхвата, което е напълно разбираемо. Важното в случая е, че с настоящия дисертационен труд е представено едно оригинално изследване, проведено от докторантката с голяма доза ентузиазъм и висока ангажираност към проблемите на българския биосектор. В този случай единствената ми бележка е по повод някои дребни технически грешки, които са детайли, пренебрежими в сравнение с останалата част. Тук ще си позволя и една препоръка: да се търси по-голяма „гласност“ на резултатите не само в научните среди, но и сред ключовите фигури, за да може разработените инструменти да бъдат приложени на практика в един по-широк обхват.

7. Публикувани статии и цитирания

Представени за оценка са три самостоятелни научни публикации – две статии и доклад на международна научна конференция, които показват способностите на докторантката за презентиране на есенцията на направените изследвания, както и доброто владеене на английски език.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторантката различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Иванка Петрова Попова** образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност **„Организация и управление на производството“**.

Дата: 04.07-2019
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО: EA
(проф. д-р. Е. Ангелова)